

Assignatura	22686 Història de les idees Artístiques II				
Professora	Núria Llorens Moreno				
Cicle	Segon	Quadrimestre	Segon	Crèdits 6	Tipus Troncal
Horari	Teoria: Dimarts i Dijous (11:30 a 13:00)				Grup 1

OBJECTIUS

Estudi de l'evolució de dos temes cabdals de la teoria de l'art: la idea de l'art entès com una forma de coneixement i la reflexió sobre l'experiència de l'art. L'objectiu del programa consisteix a donar a conèixer la complexitat i la riquesa d'aquestes dues vies de reflexió, així com la diversitat de preguntes obertes plantejades a partir d'elles des de l'Antiguitat fins els nostres dies.

PROGRAMA

I L'Art i el Coneixement

- 1.1 Els significats diversos del concepte d'imitació: de la idea de *mimesis* de l'Antiguitat grega a les teories de la representació de la natura en el Renaixement. La teoria del *saber veure*, el paper de l'observació i la invenció en l'obra de Leonardo.
- 1.2 Algunes qüestions a l'entorn de la finalitat imitativa. L'element narratiu en l'obra: l'herència del *ut pictura poesis* i la tractadística clàssica. L'obra d'art entesa com una *descripció de la realitat* i l'art holandès del segle XVII.
- 1.3 La reflexió sobre el paper de la intuïció i les funcions de la imaginació al llarg del segle XVIII. La filosofia de l'art del Romanticisme: la veritat artística, la fantasia i l'expressió. La teoria romàntica del símbol.
- 1.4 Les teories de l'*empatia* i la qüestió de la forma: noves perspectives crítiques i metodològiques de la teoria i la història de l'art al tombant del segle XIX.
- 1.5 L'anomenada *crisi de la representació* en l'art del segle XX i les seves lectures «postmodernes».

II L'Experiència de l'Art

- 2.1 Breus consideracions sobre el llenguatge de la crítica i el paper del crític d'art.
- 2.2 Els marges canviants de l'horitzó estètic contemporani. La teoria de l'art i l'hermenèutica. L'anomenada, *teoria institucional* de l'art i els seus crítics.
- 2.3 Experiència i comprensió de l'art en el context actual.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- BARASCH, Moshe, *Teorías del Arte: De Platón a Winckelmann*, Alianza, Madrid, 1991.
- BARASCH, Moshe, *Modern Theories of Art, 1: From Winckelmann to Baudelaire*, New York University Press, New York, 1990.
- BARASCH, Moshe, *Modern Theories of Art, 2: From Impressionism to Kandinsky*, New York University Press, New York, 1998.
- BECQ, Annie, *Genèse de l'esthétique française moderne 1680-1814*, Albin Michel, Paris, 1994.
- BLUNT, Anthony, *La teoría de las artes en Italia (del 1450 a 1600)*, Cátedra, Madrid, 1980.
- BOZAL, Valeriano (ed.), *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*, Vols. I, II, Visor, Madrid, 1996
- CHIPPA, Herschel *Teorías del arte contemporáneo*, Akal, Madrid, 1995.
- D'ANGELO, Paolo, *La Estética del Romanticismo*, Visor, Madrid, 1999.

- FERRARIS, Maurizio, *Estetica razionale*, Raffaello Cortina Editore, Milano, 1997.
- FRANZINI, Elio, *La estética del siglo XVIII*, Visor, Madrid, 2000.
- FRANZINI, Elio i MAZZOCUT-MIS, Maddalena, *Estetica: I nomi, i concetti, le correnti*, Bruno Mondadori, Milano, 1996.
- FRASCHINA, Francis & HARRIS, Jonathan,(eds.), *Art in modern Culture, An Anthology of Critical Texts*, Phaidon, london, 1992.
- HARRISON, Charles; Wood, Paul i GAIGER, Jason, (eds.), *Art in Theory, 1648-1815: An Anthology of Changing Ideas*, Blackwell, Oxford, 2000.
- HARRISON, Charles & WOOD, Paul with GAIGER, Jason (eds.), *Art in Theory, 1815-1900: An Anthology of Changing Ideas*, Blackwell, Oxford, 1998.
- HARRISON, Charles & WOOD, Paul (eds.), *Art in Theory, 1900-1990: An Anthology of Changing Ideas*, Blackwell, Oxford, 1994.
- HOLT, Elisabeth Gilmore, *A Documentary History of Art*, Vols. I i II, Princenton University Press, Princenton, New Yersey, 1981, 1982.
- HOLT, Elisabeth Gilmore, *From Classicists to the Impressionists, Art and Architecture in the 19th Century*, Vol. III, Yale University Press, New haven & London, 1986.
- KEARNEY, Richard i RASMUSSEN, David, (eds.), *Continental Aesthetics, Romanticism to Postmodernim, An Anthology*, Blackwell, Oxford, 2001.
- KELLY, Michael (ed.), *Encyclopedia of Aesthetics*, Oxford University Press, Oxford, 1998.
- KOLOCOTRONI, Vassiliki; GOLDMAN, Jane i TAXIDOU, Olga, (eds.), *Moderniem, an Athology of Sources and Documents*, Edimburgh University Press, Edimburg, 1998.
- LEVINSON, Jerrold, *The Oxford Handbook of Aesthetics*, Oxford University Press, Oxford, 2003.
- PERNIOLA, Mario, *L'estetica del Novecento*, il Mulino, Bologna, 1997.
- SAINT GIRONS, Baldine, *Esthétiques du XVIIIe siècle, Le modèle français*, Philippe Sers, Paris, 1990.
- SMITH, Paul i WILDE, Carolyn, *A Companion to Art Theory*, Blackwell, Oxford, 2002.
- SUBIRATS, Eduardo, *Vanguardia, media y cultura tardomoderna*, Siruela, Madrid, 1997.
- SUMMERS, David, *El juicio de la sensibilidad*, Tecnos, Madrid, 1993.
- TATARKIEWICZ, Wladyslaw, *Historia de la estética*, Vols. I-II, Akal, Madrid, 1991.
- VALVERDE, José María, *Breve Historia y Antología de la Estética*, Ariel, Barcelona, 1987.
- VERCELLONE, Federico, *L'estetica dell'Ottocento*, il Mulino, Bologna, 1999.
- V.V.A.A., *Fuentes y Documentos para la Historia del Arte*, Vols. I-VIII, Gustavo Gili, Barcelona, 1979.
- WELLEK, René, *Historia de la Crítica Moderna (1750-1950)*, Vols. I-IV, Gredos, Madrid, 1969-1973.

BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA

- ABRAMS, Meyer Howard, *El espejo y la lámpara, Teoría Romántica y Tradición Crítica*, Barral, Bancelona, 1975.
- ALBERTI, Leon Battista, *De la pintura y otros escritos sobre arte*, Tecnos, Madrid, 1999.
- ALPERS, Svetlana, *El arte de describir, El arte holandés del siglo XVII*, Hermann Blume, Madrid, 1987.
- AMES-LEWIS, Francis, *The Intellectual life of the early renaissance artist*, Yale University Press, New Haven & London, 2002.
- ARNALDO, Javier, (ed.), *Fragmentos para una teoría romántica del arte*, Tecnos, 1987.

- ARISTÓTELES, *Poética*, Gredos, Madrid, 1992.
- ARISTÓTELES, *El hombre de genio y la melancolía*, *Problema XXX*, Sirmio, Quaderns Crema, Barcelona, 1990.
- AUDEN, W.H., *La mano del teñidor y otros ensayos*, Barral, Barcelona, 1974.
- BALZAC, Honoré de, *La obra maestra desconocida*, Monte Ávila, Caracas, 1991.
- BAROCCHI, Paola, (ed.), *Scritti d'Arte del Cinquecento*, Vols I-V, Einaudi, Torino, 1977-1979.
- BAXANDALL, Michael, *Modelos de Intención: Sobre la explicación histórica de los cuadros*, Herman Blume, Madrid, 1989.
- BELL, Julian, *Qué es pintura?*, Círculo de Lectores, Madrid, 2001.
- BELTING, Hans, *The Invisible Masterpiece*, Reaktion Books, London, 2001.
- BLUMENBERG, Hans, *Nafragio con espectador*, Visor, Madrid, 1995.
- BOZAL, Valeriano, *Mimesis: las imágenes y las cosas*, Visor, Madrid, 1987.
- CARCHIA, Gianni, *L'estetica antica*, Laterza, Roma, 2000.
- CASSIRER, Ernt, *Antropología filosófica*, F.C.E., México, 1990.
- CHETHAM, M. A. (ed.), *The Subjects of Art History*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
- CLARK, T.J., *Farewell to an Idea: Episodes from a History of Modernism*, Yale University Press, New Haven and London, 1999.
- CROWTHER, Paul, *The Transhistorical Image: Philosophizing Art and its History*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
- DANTO, Arthur C., *Después del fin del arte, El arte contemporáneo y el linde de la historia*, Paidós, Barcelona, 1999.
- DE PAZ, Alfredo, *La revolución romántica*, Tecnos, Madrid, 1992.
- DERRIDA, Jacques, *La verdad en pintura*, Buenos Aires, Barcelona, México, 2001.
- DIDEROT, Denis, *Escritos filosóficos*, Edicions 62/Diputació de Barcelona, Barcelona, 1983.
- DILTHEY, Wilhelm, *Hermenèutica, Filosofia i Cosmovisió*, Edicions 62, Barcelona, 1997.
- ELKINS, James, *Why are our pictures puzzles? On the modern origins of pictorial complexity*, Routledge, New York & London, 1999.
- FEAGIN, Susan & MAYNARD, Patrick, (eds.), *Aesthetics*, Oxford University Press, Oxford, 1997.
- FERRARIS, Maurizio, *La imaginación*, Visor, Madrid, 1999.
- FERRARIS, Maurizio, *L'ermeneutica*, Laterza, Roma, 1998.
- FIEDLER, Konrad, *Escritos sobre arte*, Visor, Madrid, 1991.
- FOSTER, Hal, (ed.), *La posmodernidad*, Kairós, Barcelona, 1985.
- FRIED, Michael, *El lugar del espectador*, Visor, Madrid, 2000.
- GADAMER, Hans Georg, *La actualidad de lo bello*, Paidós/I.C.E.-U.A.B., Barcelona, 1991.
- GADAMER, Hans Georg, *Verdad y Método*, Sígueme, Salamanca, 1988.
- GAYFORD, Martin & WRIGHT, Karen, *The Penguin Book of Art Writing*, Penguin, London, 1998.
- GARIN, Eugenio, *El Renacimiento italiano*, Ariel, Barcelona, 1986.
- GOMBRICH, Ernst H., *Arte e Ilusión*, Gustavo Gili, Barcelona, 1982.
- GREENBERG, Clement, *The Collected Essays and Criticism*, Vols. 1-4, The University of Chicago Press, Chicago, London, 1993.
- HAMMERMEISTER, Kai, *The German Aesthetic Tradition*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
- HAMOU, Philippe, *La vision perspective (1435-1740)*, Payot, Paris, 1995.
- HÖLDERLIN, Friedrich, *Hiperió*, Columna, Barcelona, 1993.
- HOPKINS, David, *After Modern Art 1945-2000*, Oxford University Press, Oxford, 2000.

- JARZOMBECK, Mark, *Leon Battista Alberti, His Literary and Aesthetic Theories*, The MIT Press, Cambridge (Massachusetts) & London, 1989.
- JAUSS, Hans Robert, *Experiencia estética y hermenéutica literaria*, Taurus, Madrid, 1992.
- JIMÉNEZ, José, *Imágenes del hombre, Fundamentos de estética*, Tecnos, Madrid, 1986.
- KEMP, Martin, *Leonardo da Vinci: The Marvelous Works of Nature and Man*, J.M. Dent & Sons, London, Melbourne, Toronto, 1981.
- KLEIST, Friedrich von, *Sobre el teatro de marionetas y otros ensayos de arte y filosofía*, Hiperión, Madrid, 1988.
- LEE, Reenselaer, W., *Ut Pictura Poesis*, Cátedra, Madrid, 1982.
- LEONARDO, *El tratado de la Pintura*, Colegio de Aparejadores y de Arquitectos Técnicos, Murcia, 1982.
- LESSING, G. Ephraim, *Laocoonte*, Tecnos, Madrid, 1991.
- LOMBARDO, Giovanni, *L'estetica antica*, Lessico dell'estetica, il Mulino, Bologna, 2002.
- MARCHÁN FIZ, Simón, *La estética en la cultura moderna*, Alianza, Madrid, 1992.
- MARÍ, Antoni, *L'home de geni*, Edicions 62, Barcelona, 1984.
- PANOFKY, Erwin, *La perspectiva com a "forma simbòlica"*, Tusquets, Barcelona, 1991.
- PLATÓ, *República*, Gredos, Madrid, 1986.
- PROUST, Marcel, *Sobre la lectura*, Pre-textos, València, 1996.
- PUTTFARKEN, Thomas, *The Discovery of the Pictorial Composition: theories of visual order in painting 1400-1800*, Yale University Press, New Haven, London, 2000.
- SCHILLER, Friedrich, *Sobre poesía ingenua y poesía sentimental*, Icaria, Barcelona, 1985.
- SCHLOSSER, Julios von, *La literatura artística*, Cátedra, Madrid, 1993.
- STEINER, George, *Presencias reales*, Destino, Barcelona, 1991.
- SUMMERS, David, *Michelangelo and the Language of Art: Fantasy and Order*, Princeton University Press, Princeton, 1981.
- TATARKIEWICZ, Wladyslaw, *Historia de seis ideas*, Tecnos, Madrid, 1987.
- VASARI, Giorgio, *Las Vidas de los más excelentes arquitectos, pintores y escultores italianos desde Cimabue a nuestros tiempos*, Cátedra, Madrid, 2002.
- VICO, Giambattista, *Principis d'una ciència nova sobre la natura de les nacions*, Edicions 62, Barcelona, 1993.
- VILAR, Gerard, *El desorden estético*, Idea Books, Barcelona, 2000.
- V.V.A.A., ARNALDO, Javier (ed.), *Fragmentos para una teoría romántica del arte*, Tecnos, Madrid, 1994.
- WOHL, Paul, *The Aesthetics of Italian Renaissance Art: a reconsideration of Style*, Cambridge University Press, New York, 1999.
- WOLLHEIM, Richard, *La pintura como arte*, La balsa de la medusa, Visor, Madrid, 1997.
- WOOD, Paul; FRASCINA, F, (i altres, eds.), *La Modernidad a debate, El arte desde los cuarenta*, Akal, Madrid, 1999.
- ZECCHI, Stefano i FRANZINI, Elio, *Storia dell'Estetica: Antologia di testi*, il Mulino, Bologna, 1995.
- *Empathy, Form and Space, Probles in German Aesthetics, 1873-1893*, Text and Documents, The Getty Center for the History of Art and Humanities, 1994.